

Körserien

Berwaldhallen lördag 12 april 2003 kl 15.00

Radiokören

Barockorkestern

Konsertmästare: Ulrika Jansson

Stefan Parkman, dirigent och evangelist

Karl Magnus Fredriksson, Kristus

Ulf Lundmark, Pilatus, bas

Jeanette Köhn, sopran

Lena Susanne Norin, alt

Jonas Degerfeldt, tenor

Richard Collin, Petrus

Nils Högman, tjänare

Gunilla Franklin, tjänstekvinna

Johann Sebastian Bach

(1685-1750)

Johannespassionen

Presentatör: Sofia Nyblom

Konserten kommer att sändas i Sveriges Radio P2 långfredagen 18 april kl. 13.50

Konserten är en del av det europeiska radiosamarbetet EBU och kommer att sändas av BBC, Canadian Broadcasting Corporation, Elliniki Radiophonia - Tileorassi, Magyar Rádió, Norsk Rikskringkasting, Yleisradio och Österreichischer Rundfunk.

Det är viktigt att inspelningen blir av högsta kvalitet även tekniskt. Här har du som konsertbesökare möjlighet att hjälpa till. Försök undvik att hosta. Om det är nödvändigt gör det så diskret som möjligt.

Glöm inte att stänga av mobiltelefon, personsökare m.m!

Beräknad sluttid 16.50

Radiokören

33 professionella sångare utgör Radiokören. En kör som sedan 60-talet har varit världsledande inom a-cappellakör, men som ständigt engageras av orkesterdirigenter som Claudio Abbado, Riccardo Muti för konserter, turnéer och skivinspelningar.

Vad är bakgrunden till Radiokörens världsledande position i dag? När Eric Ericson blev chefdirigent 1952 hade Europa åter öppnat sig och det fanns en nyfikenhet att söka sig nya former och uttryck. Här fanns också en stor körrepertoar som aldrig eller mycket sällan hade blivit framförd. Det var musik av mästare som Richard Strauss, Max Reger vars bortglömda verk Ericson plockade fram och studerade in tillsammans med kören. Nu äntligen kunde dessa mästerverk ges ett rättvist framförande.

I Sverige fanns en rad tonsättare som bara längtade efter att ge utlopp för sin skaparlust efter den påtvingade tystnad som kriget innebar. I Radiokören fann de svenska tonsättarna ett instrument som kunde formulera deras musikaliska tankar. Och de skrev verk som senare skulle räknas till klassikerna inom körrepertoaren, både i Sverige och utomlands. I kretsen kring Ericson och Radiokören fanns tonsättare som Ingvar Lidholm, Sven-Erik Bäck, Lars Edlund och ganska snart också György Ligeti.

Radiokörens envetna kvalitetsarbete och en aldrig sinande nyfikenhet ledde till att omvärlden ganska snart fick upp ögonen för ensemblen. I början av 60-talet reste kören ner till Berlin, där man gav en konsert som verkligen fick ett kraftigt genomslag i musikvärlden. Aldrig tidigare hade man hört den här musiken framförd på ett lika fantastiskt sätt. Konserten ledde till fem skivor med körmusik, och världsryktet var ett faktum.

Inbjudningar till konserter världen över började komma in, tonsättare och dirigenter kom till Sverige för att lära, och radiokoristernas kunnande och vilja att söka sig vidare och utveckla körmusiken ökade.

Under drygt 30 år ledde Ericson kören. Men Ericson fortsatte att återkomma som gästdirigent, och denna säsong firas ett 50-årigt samarbete mellan två institutioner i svenskt musikliv.

På 80-talet tog barockspecialisten Anders Öhrwall över och ledde in kören på delvis på en ny repertoar med barocken i centrum. På 80-talet inleddes också samarbetet med Riccardo Muti med ett par prisade skivinspelningar och flera konserter.

Under Gustaf Sjökvists ledning fortsatte arbete med nyskriven musik och Sjökvist ledde en stor mängd uruppföranden av tonsättare som bl.a.

Radiokören

Sven-David Sandström, Tomas Jennefelt, Hans Gefors. Och utlandsengagemangen ökade för kören, inte minst genom ett omfattande samarbete med Berlinfilharmonikerna och Claudio Abbado. Men under Sjökvists ledning turnerade också kören i Ryssland, Taiwan och Tyskland.

När estländaren Tõnu Kaljuste blev den förste ickesvenske chefsdirigenten breddades repertoaren österut. Nu fick koristerna ta sig an både äldre ryska tonsättare och nyskriven repertoar av då okända tonsättare som Arvo Pärt, Alfred Schnittke och Krzysztof Penderecki. Kontakten med dessa skulle leda till flera prisbelönta och omtalade skivinspelningar och många oförglömliga konserter världen över.

I dag, körens 77:e konsertsäsong, har Radiokören lyckats att inte bara behålla utan också stärka sin position som en världsledande ensemble. Stefan Parkman gör sin första säsong som körens chefsdirigent med ambitionen att ytterligare utveckla Radiokören och förvalta den långa tradition av a cappellakör som har fört kören dit den i dag befinner sig.

För de 33 sångarna väntar nya utmaningar.

Barockorkestern

Det finns i dag ett växande intresse för tidig musik och en önskan att framföra den på tidstrogna instrument, inte bara i Sverige utan i hela Europa. Som ett resultat av detta intresse bildades Barockorkestern. Det är en nystartad svensk orkester som består av femton stråkmusiker från Stockholm med stomme i Sveriges Radios Symfoniorkester. Femton kollegor och vänner med mångårig erfarenhet och samarbete på både moderna och gamla instrument tar nu steget att förverkliga en längtan att spela tillsammans i en ny konstellation. En längtan de har formulerat så här: "Kärleken till den tidiga musiken, det själsligen välgörande, den lugna harmonien avlägsen från allt vad affektmusik heter – detta är vad vi i Barockorkestern upplever gemensamt och vill nå ut till andra människor med. Möjligheten att få uppleva något nytt och gammalt."

Under säsongen har Barockorkestern medverkat i flera konserter i Intima serien, en vecka med Mozarts opera *Così fan tutte* och Manfred Honeck på Bornholm, Mozarts *Requiem* i Storkyrkan med Gustaf Sjökvist och Andrew Manze i december med ett italienskt program.

Stefan Parkman

Dirigent

Stefan Parkman är Radiokörens åttonde chefsdirigent sedan kören bildades 1925. Han har en gedigen erfarenhet som körledare både i Sverige och internationellt. Med sina tidigare gästspel hos Radiokören har han grundlagt ett stort förtroende för sina konstnärliga ambitioner och sin förmåga att förverkliga dessa.

– Förvalta är ett jätteviktigt ord. Det är ju inte fråga om att jag ska komma och säga att ”nu ska jag äntligen göra en bra kör av Radiokören”, för det är den redan. Men sen är det klart att jag har samlat på mig en hel del erfarenheter och har tankar om hur jag ska kunna använda mig av dem, för att leda kören vidare.

Listan över körer som Stefan Parkman har lett kan göras lång; Uppsala Domkyrkas Gosskör, KFUM:s Kammarkör, Kungliga Filharmoniska Kören. Sedan 1983 leder han Uppsala Akademiska Kammarkör. Han har varit chefsdirigent för danska radions kör, Radiokoret, i 15 år och gästar regelbundet ensembler som RIAS Kammerchor i Berlin, BBC Singers i London och Nederlands Kamerkoor i Amsterdam.

Dessutom är Stefan Parkman själv aktiv sångare, lyrisk tenor. Som sådan vet han att sång betyder så mycket mer än att bara sjunga det som står i noterna.

– Jag skulle önska att man inte bara reproducerar de noter som står utan också har en diskussion kring: hur tolkar man det här? Att man ger sig tid att tränga in i musiken. Det kan få som konsekvens att allting inte nödvändigtvis ska låta så vackert, eller låta likadant.

– Radiokören är ett väldigt fint och exakt instrument som klingar vackert och transparent, men jag har tankar om att de ska få sjunga lite mer, använda hela kroppen och ta för sig mer i sångligt avseende.

Stefan Parkman är född 1952 och utbildad vid Kungliga Musikhögskolan där han bl.a. studerat sång och violinspel samt kör- och orkesterdirigering för Eric Ericson och Jorma Panula. Han är professor i kördirigering vid Uppsala universitet.

Parkman engageras också regelbundet som orkesterdirigent och har bl.a. gästat Kungliga Filharmoniska Orkestern, Kungliga Operan, Drottningholmsteatern, Norrlandsoperan, Radiosymfioniorkestret i Köpenhamn och Aarhus och Odense symfioniorkestrar.

Från början hade Stefan Parkman egentligen inte tänkt ägna sig åt musik utan i stället bli läkare. Men han är i dag glad att han valde att

Stefan Parkman

Dirigent

bli dirigent. Nu får han möjlighet att kombinera musikaliteten med ledandets psykologi.

– Det är en spännande situation att vara den som leder. Hur gör man när någonting går snett eller när det är dålig stämning? Hur kan man leda folk till stora prestationer? Helt enkelt det psykologiska spelet, det tycker jag är otroligt fascinerande.

Karl-Magnus Fredriksson

Baryton

Karl-Magnus Fredriksson är född 1968 i Stockholm. Han har studerat vid Operahögskolan där han tog sin examen 1992.

Sedan 1999 är Fredriksson fast anställd på Kungliga Operan, där han debuterade 1995. Bland de roller han sjungit kan nämnas Figaro i *Barberaren i Sevilla*, Papageno i *Trollflöjten* och Nardo i *La finta giardiniera*. Nästa säsong väntar Greven i *Figaros bröllop*.

Som romans- och konsertsångare är Fredriksson flitigt anlita och har framträtt vid många av Skandinavien och Europas främsta konserthus. Med Sir Colin Davis och Londons Symfoniorkester har han gjort Sibelius *Kullervo*, han har varit solist med Göteborgs Symfoniorkester under Neeme Järvi vid en Italieturné, och med Danska Radions Symfoniorkester under Michael Schönwandt. Vidare har han sjungit med Sveriges Radios, Helsingborgs, Norrköpings och Malmö Symfoniorkestrar, DalaSinfoniettan m.fl. Han var också med vid Konserthusets Gubaidulina-festival i november 2000 och var solist med OD vid deras turné i Sverige och Danmark.

Det finns ett stort antal radio- och skivinspelningar med Fredriksson. Han har också framträtt i TV.

Ulf Lundmark

Baryton

Ulf Lundmark är född och uppvuxen i Piteå. Efter studier vid Musikhögskola och Operahögskola verkar han som frilanssångare med Stockholm som bas.

Under många år har Ulf Lundmark varit en av Folkoperans stöttepelare inom barytonfacket, där han gestaltat Papageno i *Trollflöjten*, Rodrigo i *Don Carlos*, Lionardo da Vinci i Lars Johan Werles opera *Lionardo*, Ping i *Turandot*, Leporello i *Don Giovanni*, Ludvig XVI i Daniel Börtz *Marie Antoinette*, Dancaire i *Carmen*, Germont i *La Traviata* och Alberich i *Rhenguldet*. Med några av dessa uppsättningar har Lundmark varit på gästspel i New York, Jerusalem, Brighton, Köpenhamn, Riga och Edinburgh. Nästa säsong väntar titelrollen i Verdis *Falstaff* i en nyuppsättning på Folkoperan.

Ulf Lundmark har också varit engagerad på Kungliga Operan, Norrlandsoperan, Riksteatern, Drottningholms-teatern, NMF-Z, Södertäljeoperan och Läckö Slottsopera bl.a.

Som romanssångare och i nutida musik är Lundmark flitigt anlitad över hela landet. Han sjunger också regelbundet i kyrkomusikaliska sammanhang, oratorier, passioner, mässor och liknande.

Det finns ett stort antal radio- och skivinspelningar där Ulf Lundmark medverkar.

Jeanette Köhn

Sopran

Jeanette Köhn har studerat vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm, där hon avlade sångpedagogexamen 1993. Hon har även studerat utomlands för bl.a. Geoffrey Parsons i London, Warren Jones i New York och Rudolf Knoll i Salzburg.

Jeanette Köhn har en bred repertoar som spänner över allt från 1600-talsopera över romanser och musikal, till show och teater. Uppsättningar hon varit med i är bl.a. Jacopo Peris *Euridice* och Mozarts *Il re pastore* på Drottningholms Slottsteater, Verdis *Maskeradbalen* på Parkteatern, *Les Misérables* på Cirkus i Stockholm och Povel Ramels revyer *Knäpp igen* och *Kolla klotet*. Hennes rolltolkning av Roxanne i *Cyrano* på Oscarsteatern belönades med en Guldmask.

Sommaren 2000 sjöng Jeanette rollen som Fiordiligi i Mozarts *Così fan tutte* på Drottningholms Slottsteater och förra sommaren återvände hon dit som Första damen i *Trollflöjten*. Bland övriga engagemang säsongen 1999/2000 kan nämnas konserter i New York, Paris, Bryssel, Rom, Santiago och Kuopio samt i Norge tillsammans med Håkan Hagegård. Andra musiker som Jeanette Köhn samarbetar med är Eric Ericson, pianisterna Staffan Scheja och Love

Derwinger, klarinettisten Martin Fröst och gitarristen Mats Bergström.

Jeanette har erhållit Jenny Lind- och Christina Nilsson-stipendierna samt Musikförlaget Gehrmans Rosenborg-stipendium.

Lena Susanne Norin

Alt

Lena Susanne Norin är huvudsakligen verksam inom tidig musik och samarbetar regelbundet med ensembler som Sequentia, Ferraraensemblen, La Chapelle Royale, Rheinische Kantorei, Ensemble Gilles Binchois, Musica Antiqua, Cantus Cölln och René Jacobs. Tillsammans med dessa ensembler har hon också medverkat i turnéer runt hela Europa och till USA, Asien och Sydamerika, samt gjort en mängd CD- och radioinspelningar. Engagemangen år 2000 inkluderade bl.a. *Johannespassionen* vid Filharmonin i Köln, en USA-turné med Sequentia och en multimedieföreställning av J. Ch. F. Bachs solokantat *Cassandra* vid festivalen i Knechtsteden, ett verk som hon också framförde på Sveriges Radio.

Efter flera år utomlands är Lena Susanne Norin åter bosatt i Sverige. Här har hon framträtt i Sveriges Radios serie "Sju äss i leken" med musik av Laura Netzel och Edvard Grieg. På Folkoperan har hon sjungit Erda i *Rhenguldet* och på Kungliga Operan debuterade hon i barnoperan *Stackars mej!* av C. Backman.

Lena Susanne Norin har studerat medeltids- renässans- och barocksång för bl.a. René Jacobs och Domi-

nique Vellard vid Schola Cantorum i Basel. Sedan hösten 2002 undervisar hon vid Kungliga Musikhögskolan.

Jonas Degerfeldt

Tenor

Jonas Degerfeldt är född i Skellefteå och utbildad vid Musikhögskolan i Göteborg och Operahögskolan i Stockholm.

Sedan säsongen 1994/95 tillhör Degerfeldt Kungliga Operans fasta ensemble. Bland de roller han sjungit där kan nämnas Tamino i *Trollflöjten*, greve Almaviva i *Barberaren i Sevilla*, Alfredo i *La Traviata*, Raimondo i *Jeanne d'Arc*, och Fenton i *Muntra Fruarna*.

Vid sidan av Kungliga Operan har Degerfeldt även gästspelat vid en rad utländska operahus. Han har sjungit Don Ottavio i *Don Giovanni* på Scottish Opera, Ramiro i Rossinis *Askungen* på La Monnaie i Bryssel, Almaviva i *Barberaren i Sevilla* på Finlands Nationalopera och Lenski i *Eugen Onegin* vid festivalen i Spoleto i Italien. Lenski har han också sjungit, mot Mirella Freni som Tatjana, på Deutsche Oper i Berlin, där han även gjort Sam Polk i Carlisle Floyds *Susannah*. Den krävande rollen som Achilles i Glucks *Iphigénie en Aulide* har Degerfeldt sjungit på Glyndebourne, konsertant på Concertgebouw i Amsterdam och på Teatro alla Scala i Milano.

Jonas Degerfeldt har också sjungit på Drottningholmsteatern, Vadstena-akademien, Norrlandsoperan och Värmlandsoperan.

Våren 2001 tilldelades han Set Svanholmstipendiet.

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

”Om någon av de första kristna skulle uppstå och besöka vår församling och lyssna till en så larmande orgel tillsammans med så många instrument, tror jag inte att de skulle betrakta oss som kristna och som deras efterföljare.”

Så skrev den tyske prästen Christian Gerber 1732 och gav uttryck för en i tiden ganska vanlig uppfattning; den dramatiska musiken i den lutherska kyrkan var att likna vid spektakel vilka hade mycket lite med den kristna tron att göra. Förmodligen åsyftade Gerber bl.a. Bachs *Matteuspassion* och *Johannespation*. Vad låg då bakom denna reaktion, som för oss i dag tycks svårbegriplig?

Traditionen att framföra passionshistorien i Stilla veckan går långt tillbaka i historien. Under medeltiden brukade Bibelns texter om Jesu lidande och död sångreciteras av tre sångare; en var berättaren, evangelisten som sjöng i högt röstläge, den andre, bas, reciterade Jesu ord, och den tredje gestaltade de övriga talarna i allt läge. När lärjungarna eller folkhoppen talade, sjöng de tre sångarna tillsammans.

På 1500-talet började man använda sig av flerstämmighet i de partier när grupper av människor

framträdde. Nu lät man också församlingen sjunga kända koraler som lades in på lämpliga ställen i passionshistorien. Även de större inlednings- och avslutningskörerna var något nytt. Men fortfarande användes inte några instrument, de var förbjudna att användas under Stilla veckan.

På 1600-talet gjorde inflytandet från den nya italienska operan sig gällande i passionsmusiken med bl.a. soloarior sjungna på en fridiktad text som anslöt sig till evangelietexten. I vissa fall lämnade man nästan helt Bibelns text till förmån för den fridiktade. Det skrevs en rad libretton i denna stil, vilka fick många av kyrkans män att protestera och kämpa för att bevara liturgin mot allt som kunde anses som operamässigt. En av de mest använda passionstexterna skrevs av Heinrich Brockes (1680-1747) år 1712, vilken tonsattes av både Händel och Telemann och ur vilken även Bach hämtade valda delar för sin *Johannespation*.

Så kan man kortfattat teckna bakgrunden till den Johannespation som den nytillträdde kantorn i S:t Thomaskyrkan i Leipzig framförde 1724. Det är också bakgrunden till den oro som kyrkorådet gav uttryck för när man hoppades att den nye kantorn

Johann Sebastian Bach

Johannespassionen

skulle avhålla sig från de teatraliska tendenser i påskmusiken, vilka hade spritt sig i de nordtyska städerna.

Kyrkorådets oro var obefogad, eftersom Bach medvetet i sin Johannespassion snarare markerade en återgång till traditionen, både till form och till innehåll. Det mest väsentliga för formen är köravsnitten, där Bach utnyttjar textens dramatik; folkhopens grymhet, fariséernas list och hat, soldaternas hån. Köravsnitten är inte idémässigt viktiga, men ger verket en form där dessa omramar de evangelietexter som var centrala i Bachs kristna livsåskådning. Det är Johannes-evangelietets framställning av Jesus Kristus som Guds son och hela mänsklighetens frälsare i kap 18-19, samt några texter ur Matteusevangeliet. Visst använde sig Bach av fridiktade texter i koraler, arior och de omramande körerna, men det råder ingen tvekan om att evangelietexten är fundamentet.

Passionshistorien gav Bachs geni ett väldigt spelrum, där han i sina tonmålningar gestaltade textens stämningar och känslor. Evangelisten återger bibeltexten och melodin följer språkets naturliga rytm. Men när texten berättar om särskild kraft eller smärta växlar Bach tempo och spetsar till harmoniken.

Ariorna är kommentarer till evangelietexten och är fridiktade. Det är den enskilda människans tankar över det som händer. Bach använder sig i ariorna av två solister, en vokal och en instrumental. Vilka solisterna är bestäms av textens innehåll och karaktär; uttrycker texten glädje sjunger en sopran tillsammans med en flöjt, klagan uttrycks med en alt och t.ex. ett engelskt horn, feststämning med en bas och trumpet.

Koralerna, som Bach med stor finkänslighet har infogat i sammanhanget, är den kristna församlingens reflexioner över passionshistorien. Texten är fridiktad men melodin var mycket välkänd av församlingen, vilket gav åhörarna utrymme för både igenkännande och identifikation.

Johannespassionen var ett av de första verk som Bach framförde efter sin ankomst till Leipzig. Första gången var den 7 april 1724, men sedan framfördes det ytterligare tre gånger, den sista gången bara ett par år innan Bach dog. Det väckte ingen större uppmärksamhet när Bach dog, det var ju egentligen hans söner som var mer kända för samtiden som stora kompositörer. De stora hyllningarna och tidningsartiklarna uteblev, det blev i stället en enkel begravning på Johannes kyrkogård i Leipzig.

Johann Sebastian Bach

Johannespassionen

När Bach dog gick också en av de stora musikepokerna i graven. Att Bach med sin musikaliska gärning skapade ett helt koncept av barockens musikaliska konst, var det knappast någon som begrep. Hans stora körverk blev snabbt bortglömda och en ny tid bröt in. Bort med den mångstämmiga polyfona musiken och in med den homofona, d.v.s. en melodi som ackompanjeras av ackord.

Bachs passioner blev liggande ända fram till 1829, då Felix Mendelssohn på nytt kunde framföra dessa verk, vilket blev början på en Bachrenässans. Första gången som *Johannespassionen* framfördes i Sverige var 1898 med Wilhelm Stenhammar som dirigent. I dag framförs *Johannespassionen* regelbundet. Bachs mästerliga kombination av text och musik talar till oss – både troende och icke troende – på ett tidlöst sätt. Bach är en ”förkunnare utan församling, en predikant utan pekpinna och en förmedlare av andliga värden” som religionspsykologen Owe Wikström formulerar det. Han skriver i sin bok ”Toccatà” om passionsberättelsens eviga giltighet:

”Passionsberättelserna påminner regelbundet, varje år, om att vi alla en gång kommer att gå in i en ensam-

het som inget Valium eller Doloron i världen kan lindra – den tid då vårt liv abrupt eller långsamt skall avslutas. Insikten om detta faktum skapar en smärta som ingen teologi eller filosofi i världen råår på. Dock finns en tillit i övertygelsen om att smärtorna bara kan hårbärgeras av smärtornas man, den som lider i människornas lidande. Alla glada hallelujarop faller ofta platta till marken när det verkligen gäller. Då finns bara smärtornas man.”

Bengt Arwén

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

1 Kör

Herr, unser Herrscher,
dessen Ruhm in allen Landen
herrlich ist!
Zeig' uns durch deine Passion,
dass du, der wahre Gottes Sohn,
zu aller Zeit, auch in der grössten
Niedrigkeit,
verherrlicht worden bist.

2-6 Evangelium

Jesus ging mit seinen Jüngern über den Bach Kidron, da war ein Garten, darein ging Jesus und seine Jünger. Judas aber, der ihn verriet, wusste den Ort auch, denn Jesus versamelte sich oft daselbst mit seinen Jüngern. Da nun Judas zu sich hatte genommen die Schar, und der Hohenpriester und Pharisäer Diener, kommt er dahin mit Fackeln, Lampen und mit Waffen. Als nun Jesus wusste alles, was ihm begegnen sollte, ging er hinaus und sprach zu ihnen: "Wen suchet ihr?" Sie antworteten ihm: "Jesum von Nazareth!" Jesus spricht zu ihnen: "Ich bin's!" Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei ihnen. Als nun Jesus zu ihnen sprach: "Ich

Första avdelningen

Jesus förrådes av Judas, gripes, förhöres inför översteprästerna och förnekas av Petrus.

1 Kör

Hell dig, o Herre,
Dig vars makt uppå vår jord
ej gränser vet!
Hjälp oss att se och rätt förstå
— därav tröst och styrka få
i hjärtats grund —
att just i din förnedrings stund
var störst din härlighet.

2-6 Evangelium

Jesus gick med sina lärjungar över bäcken Kidron. Där var en örtagård, dit in gick Jesus med sina lärjungar. Även Judas, som förrådade honom, kände stället väl, ty Jesus brukade ofta gå dit med sina lärjungar. Då nu Judas tagit med sig den romerska vakten jämte översteprästernas och fariséernas tjänare, kom han dit in med facklor, lyktor och med vapen. Då nu Jesus visste allt som skulle vederfaras honom, gick han fram till dem och sade: "Vem söken I?" De svarade honom: "Jesus från Nasaret." Jesus sade till dem: "Det är jag." Även Judas, som förrådade honom, stod där ibland dem. När nu Jesus sade till dem: "Det

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

bin's!" wichen sie zurücke und fielen zu Boden. Da fragete er sie abermals: "Wen suchet ihr?" Sie aber sprachen: "Jesum von Nazareth!" Jesus antwortete: "Ich hab's euch gesagt, dass ich's sei, suchet ihr denn mich, so lasset diese gehen!"

7 Koral

O grosse Lieb', o Lieb' ohn' alle Masse
die dich gebracht
auf diese Marterstrasse!
Ich lebte mit der Welt
in Lust und Freuden,
und du musst leiden!

8 Evangelium

Auf dass das Wort erfüllet würde, welches er sagte: Ich habe der keine verloren die du mir gegeben hast. Da hatte Simon Petrus ein Schwert, und zog es aus, und schlug nach des Hohenpriesters Knecht, und hieb ihm sein recht' Ohr ab, und der Knecht hiess Malchus. Da sprach Jesus zu Petro: "Stecke dein Schwert in die Scheide; soll ich den Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?"

9 Koral

Dein Will' gescheh' Herr Gott, zugleich
auf Erden wie im Himmelreich
gib uns Geduld in Leidenszeit,
Gehorsamsein in Lieb' und Leid,
wehr, und steur' allem Fleisch und Blut,
das wider deinen Willen tut.

är jag", veko de tillbaka och föllo till marken. Då frågade han dem än en gång: "Vem söken I?" De svarade åter: "Jesus från Nasaret." Jesus svarade dem: "Jag har redan sagt att det är jag: söken I nu mig, så låten dessa gå."

7 Koral

O kärleks makt, o kärlek ofattbara,
så stark att du
ditt blod ej ville spara!
Att jag förspillt mitt liv
i lust och villa,
fick du umgälla.

8 Evangelium

Ty det ordet skulle fullbordas, som han sagt: Jag haver ingen förlorat av dem som du givit mig. Då fattade Simon Petrus ett svärd, och han drog ut det och högg efter översteprästens tjänare och högg av hans högra öra; tjänarens namn var Malkus. Då sade Jesus till Petrus: "Stick ditt svärd i skidan. Skulle jag ej dricka den kalk som min Fader har givit mig?"

9 Koral

Din vilja ske i allt som är,
i himlen som på jorden här.
Lär oss din fadershand att se
i lust och sorg, i väl och ve.
Styr våra steg och tankar så,
att vi på dina vägar gå.

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

10 Evangelium

Die Schar aber und der Oberhauptmann und die Diener der Juden nahmen Jesum und banden ihn, und führeten ihn aufs erste zu Hannas, der war Caiphass Schwäher, welcher des Jahres Hoherpriester war. Es war aber Caiphass, der den Juden riet, es wäre gut, dass ein Mensch würde umbracht für das Volk.

11 Aria (alt)

Von den Stricken meiner Sünden
mich zu entbinden
wird mein Heil gebunden.
Mich von allen Lasterbeulen
völlig zu heilen
lässt er sich verwunden.

12 Evangelium

Simon Petrus aber folgete Jesu nach, und ein andrer Jünger.

13 Aria (sopran)

Ich folge dir gleichfalls
mit freudigen Schritten
und lasse dich nicht,
mein Leben, mein Licht.
Befördre den Lauf
und höre nicht auf
selbst an mir zu ziehen,
zu schieben, zu bitten.

10. Evangelium

Den romerska vakten med sin överste jämte judarnas tjänare grepo Jesus och bundo honom och förde honom bort, först till Hannas, som var svärfader till Kaifas, vilken var överstepräst det året. Och det var Kaifas som sagt till judarna, att det vore bäst om en man finge dö för folket.

11 Aria (alt)

All den plåga som jag kände,
allt mitt elände
blev dig, Jesu, givet.
Att från syndens väg mig leda
och frid bereda
får du offra livet.

12 Evangelium

Simon Petrus jämte en annan lärjunge följde då efter Jesus.

13 Aria (sopran)

Jag följer dig Herre
med jublande glädje,
vart vägen än bär,
blott du är mig när.
Befrämj mitt lopp
och hör icke opp
att ivrigt mig draga,
beveka och mana!

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

14 Evangelium

Derselbige Jünger war dem Hohenpriester bekannt, und ging mit Jesu hinein in des Hohenpriesters Palast. Petrus aber stund draussen vor der Tür. Da ging der andere Jünger, der dem Hohenpriester bekannt war, hinaus, und redete mit der Türhüterin und führete Petrum hinein. Da sprach die Magd, die Türhüterin, zu Petro: "Bist du nicht dieses Menschen Jünger einer?" Er sprach: "Ich bin's nicht!" Es stunden aber die Knechte und Diener, und hatten ein Kohlfu'ır gemacht (denn es war kalt) und wärmeten sich. Petrus aber stund bei ihnen, und wärmete sich. Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine Jünger und um seine Lehre. Jesu antwortete ihm: "Ich habe frei, öffentlich geredet vor der Welt. Ich habe allezeit gelehret in der Schule, und in dem Tempel, da alle Juden zusammen kommen, und habe nichts im Verborg'nen gered't. Was fragest du mich darum? Frage die darum, die gehöret haben, was ich zu ihnen geredet habe; siehe, dieselbigen wissen, was ich gesaget habe!" Als er aber solches redete, gab der Diener einer, die dabei stunden, Jesu einen Backenstreich, und sprach: "Solltest du dem Hohenpriester also antworten?" Jesus aber antwortete: "Hab' ich übel gered't so beweise es, dass es böse sei, hab' ich aber recht gered't, was schlägest du mich?"

14 Evangelium

Den lärjungen var bekant med översteprästen och gick med Jesus in i översteprästens palats. Men Petrus stod utanför vid porten. Då gick den andre lärjungen, som var bekant med översteprästen, ut och talade med portvakterskan och fick föra Petrus dit in. Då sade denna tjänstekvinna till Petrus: "Är icke också du en av den mannens lärjungar?" Han sade: "Det är jag icke." Men tjänarna och rättsbetjänterna hade gjort upp en koleld (ty det var kallt) och wärmde sig; även Petrus stod bland dem och wärmde sig. Översteprästen frågade nu Jesus om hans lärjungar och om hans lära. Jesus svarade honom: "Jag har ju alltid klart och öppet talat inför världen, jag har städse undervisat i synagogan, liksom i templet, där alla judar komma tillsammans, och jag har ingenting hemligen talat. Varför frågar du mig då? Fråga dem därom, som ha hört de ord som jag har talat inför folket. Se, de bör ju veta bäst vad jag har sagt." När Jesus sade detta, gav en tjänare, som stod där bredvid, Jesus ett slag på kinden och sade: "Skall du svara översteprästen så?" Jesus svarade honom då: "Har jag talat orätt, så bevisa att det var orätt; men har jag talat rätt, varför slår du mig då?"

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

15 Koral

Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Plagen
so übel zugerich't?
Du bist ja nicht ein Sünder,
wie wir und unsre Kinder,
von Missetaten weisst du nicht.

Ich, ich und meine Sünden
die sich wie Körnlein finden
des Sandes an dem Meer,
die haben dir erreget
das Elend, das dich schläget,
und das betrübte Marterheer.

16-18 Evangelium

Und Hannas sandte ihn gebunden zu dem Hohenpriester Caiphas. Simon Petrus stund und wärmete sich. Da sprachen sie zu ihm: "Bist du nicht seiner Jünger einer?" Er leugnete aber und sprach: "Ich bin's nicht!" Spricht des Hohenpriesters Knecht einer, ein Gefreund'ter dess, dem Petrus das Ohr abgehauen hatte: "Sahe ich dich nicht im Garten bei ihm?" Da verleugnete Petrus abermal, und also bald krähet der Hahn. Da gedachte Petrus an die Worte Jesu, und ging hinaus und weinete bitterlich.

15 Koral

Vem har så grymt dig slagit,
med skymford emottagit?
Vad ont har du väl gjort?
Du levde ej som andra,
du kunnat sorgfri vandra
din väg till paradiset's port.

Hur fåviskt jag kan fråga!
Vad här dig vållar plåga,
min synd, mitt verk det är.
I slagen som dig drabbat,
i rösten som begabbat,
där var jag med, o Herre kär.

16-18 Evangelium

Och Hannas sände honom bunden till översteprästen Kaifas. Simon Petrus stod och värmdde sig. Till honom sade de: "Är du ej en av hans lärjungar?" Han nekade åter och sade: "Det är jag icke." En av översteprästens tjänare sade (det var en frände till den, vars öra Petrus hade huggit av): "Såg jag icke dig i örtagården med honom?" Då nekade Petrus än en gång. Och i detsamma gol hanen. Men då mindes Petrus Jesu eget ord, och han gick ut och grät bitterligen.

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

19 Aria (tenor)

Ach, mein Sinn, wo willst du endlich hin,
wo soll ich mich erquicken?
Bleib' ich hier oder wünsch' ich mir Berg
und Hügel auf den Rücken?
Bei der Welt ist gar kein Rat,
und im Herzen stehn die Schmerzen
meiner Missetat,
weil der Knecht den Herrn verleugnet
hat.

20 Koral

Petrus, der nicht denkt zurück,
seinen Gott verneinet,
der doch auf ein'n ernsten Blick
bitterlichen weinet
Jesu, blicke mich auch an,
wenn ich nicht will büssen;
wenn ich Böses hab' getan,
rühre mein Gewissen.

19. Aria (tenor)

Ack, mitt bröst, var kan du väl få tröst,
få något dig hugsvalar?
Rolös här, där min Herre är,
fly jag vill till fjärran dalar.
Blott hans blick jag får till svar.
Min oerhörda skuldabörda är där
uppenbar:
jag min Mästare
förnekat har.

20 Koral

Petrus, om sin Herre spord,
nekar, nekar åter,
minns för sent hans varningsord,
vandrar bort och gråter.
Jesu käre, mana mig
med ditt ord så trägen.
Är jag stadd på farlig stig,
led mig rätta vägen.

Johann Sebastian Bach

Johannespassionen

21 Koral

Christus, der uns selig macht,
kein Bö's hat begangen,
der ward für uns in der Nacht
als ein Dieb gefangen,
geführt vor gottlose Leut'
und fälschlich verklaget,
verlacht, verhöhnt und verspeit,
wie denn die Schrift saget.

22-26 Evangelium

Da führeten sie Jesum von Caiphäs vor das Richthaus, und es war frühe. Und sie gingen nicht in das Richthaus, auf dass sie nicht unrein würden, sondern Ostern essen möchten. Da ging Pilatus zu ihnen hinaus und sprach: "Was bringet ihr für Klage wider diesen Menschen?" Sie antworteten und sprachen zu ihm: "Wäre dieser nicht ein Uebeltäter, wir hätten dir ihn nicht überantwortet". Da sprach Pilatus zu ihnen: "So nehmet ihr ihn hin und richtet ihn nach eurem Gesetze!" Da sprachen die Juden zu ihm: "Wir dürfen niemand töten." Auf dass erfüllet würde das Wort Jesu, welches er sagte, da er deutete, welches Todes er sterben würde. Da ging Pilatus wieder hinein in das Richthaus, und rief Jesum, und sprach zu ihm:

Andra avdelningen

Jesus föres till Pilatus, gisslas,
begabbas, dömes, korsfästes,
dör och begraves.

21 Koral

Guds Son, sänd att hjälpa oss,
blev i midnattsstunden
som en rövare, med bloss
spårad upp och bunden.
Ej med minsta brott beträdd,
dömd att mista livet;
lik ett lamm till slakt bortledd,
såsom det står skrivet.

22-26 Evangelium

Sedan förde de Jesus från Kaifas till pretoriet; det var nu morgon. Men själva gingo de in i pretoriet för att ej bliva orenade, utan skulle kunna äta påskalammet. Då gick Pilatus ut till dem och sade: "Vad haven I för klagomål mot denne man?" Och de svarade honom och sade: "Vore denne ej en farlig man, hade vi ej överlämnat honom till dig." Då sade Pilatus till dem: "Så tagen I honom och dömen honom efter eder lag." Men judarna svarade då: "Vi ha ej rätt att döda någon." Ty Jesu ord skulle fullbordas, som han hade sagt, då han tillkännagav på vad sätt han skulle dö. Då gick Pilatus åter in i pretoriet, kallade på Jesus och sade till honom:

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

"Bist du der Juden König?" Jesus antwortete: "Redest du das von dir selbst oder haben's dir andere von mir gesagt?" Pilatus antwortete: "Bin ich ein Jude? Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?" Jesus antwortete: "Mein Reich ist nicht von dieser Welt; wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden darob kämpfen, dass ich den Juden nicht überantwortet würde! Aber, nun ist mein Reich nicht von dannen."

27 Koräl

Ach, grosser König, gross zu allen Zeiten,
wie kann ich g'nugsam diese Treu'
ausbreiten?
Kein's Menschen Herze mag indes
ausdenken, was dir zu schenken.
Ich kann's mit meinen Sinnen nicht
erreichen,
womit doch dein Erbarmen zu
vergleichen.
Wie kan ich dir denn deine Liebstaten
im Werk erstatten?

28-30 Evangelium

Da sprach Pilatus zu ihm: "So bist du dennoch ein König?" Jesus antwortete: "Du sagst's ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, dass ich die Wahrheit zeugen soll. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme."

"Är du judarnas konung?"

Jesus svarade:

"Säger du detta av dig själv eller hava andra sagt dig det om mig?" Pilatus svarade: "Är jag en jude? Ditt eget folk och översteprästerna hava överlämnat dig åt mig. Vad har du då gjort?" Jesus svarade: "Mitt rike är ej av denna världen. Vore mitt rike av denna världen, skulle alla mina trogna ha kämpat för att jag ej skulle bli överlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike ej av denna världen."

27 Koräl

Ack Herre, hur skall jag väl rätt dig
lova
och tacka för en så konungslig gåva:
vad ingen mänskass hjärta kunnat
tänka,
än mindre skänka!
Om tanken famlar då den söker finna
ett verk som kunde ditt, o Konung,
hinna,
hur skulle jag med skänker än så
sköna
din kärlek löna?

28-30 Evangelium

Då sade Pilatus till honom: "Så är du likväl en konung?" Jesus svarade: "Du säger det själv: jag är en konung. Ja, därtill är jag född och kommen i världen, att jag skall vittna för sanningen. Den som är av sanning, han lyssnar till min röst."

Johann Sebastian Bach

Johannespassionen

Spricht Pilatus zu ihm: "Was ist Wahrheit?" Und da er das gesaget, ging er wieder hinaus zu den Juden und spricht zu ihnen: "Ich finde keine Schuld an ihm. Ihr habt aber eine Gewohnheit, dass ich euch einen los gebe. Wollt ihr nun, dass ich euch der Juden König losgebe? Da schrieen sie wieder allesamt und sprachen: "Nicht diesen, sondern Barrabam!" Barrabas aber war ein Mörder. Da nahm Pilatus Jesum und geisselte ihn!

31 Arioso (bas)

Betrachte, meine Seel' mit ängstlichem Vergnügen,
mit bitterm Lasten hart beklemmt von Herzen,
dein höchstes Gut in Jesu Schmerzen,
wie dir auf Dornen, so ihn stechen,
die Himmelsschlüsselblume blüht;
du kannst viel süsse Frucht von seiner Wermut brechen,
drum sieh' ohn' Unterlass auf Ihn.

32 Aria (tenor)

Erwäge, wie sein blutgefärbter Rücken in allen Stücken dem Himmel gleiche geht!
Daran, nach dem die Wasserwogen von unserer Sündflut sich verzogen,
der allerschönste Regenbogen als Gottes Gnadenzeichen steht!

Pilatus sade till honom:
"Vad är sanning?"

Och när han hade sagt detta, gick han åter ut till judarna och sade till dem: "Jag finner ingen skuld hos honom. Nu är det ju sed hos eder, att jag skall giva er en fånge lös. Skall jag då giva er 'judarnas konung' lös?" Då skriade de åter alla och sade: "Ej honom, utan Barrabas." Men Barrabas var en mördare. Då tog Pilatus Jesus och gisslade honom.

31 Arioso (bas)

Betrakta, o min själ, i stilla andakt sluten,
av bittra tårars flöde rikt begjuten,
din salighet i Jesu pina!
Och se: från törnet på hans panna ditt frälsningshopp slår ut i blom.
Du kan en dyrbar vinst av hans förnedring skörda.
Hav blicken ständigt fäst på honom!

32 Aria (tenor)

O människa, hur kan du länge dröja vid denna grymma,
av skräck uppfyllda syn?
Och dock, förmår du blicken höja,
du ser ett blodigt spö sig böja
men skimra genom tårars slöja
som löftestecknet uti skyn.

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

33-39 Evangelium

Und die Kriegsknechte flochten eine Krone von Dornen, und setzten sie auf sein Haupt, und legten ihm ein Purpurkleid an und sprachen: "Sei gegrüßet, lieber Judenkönig!" Und gaben ihm Backenstreiche. Da ging Pilatus wieder heraus und sprach zu ihnen: "Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, dass ihr erkennet, dass ich keine Schuld an ihm finde." Also ging Jesus heraus, und trug eine Dornenkrone und Purpurkleid. Und er sprach zu ihnen: "Sehet, welch ein Mensch!" Da ihn die Hohenpriester und die Diener sahen, schrieten sie und sprachen: "Kreuzige!" Pilatus sprach zu ihnen: "Nehmet ihr ihn hin und kreuziget ihn; denn ich finde keine Schuld an ihm!" Die Juden antworteten ihm: "Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz soll er sterben, denn er hat sich selbst zu Gottes Sohn gemacht." Da Pilatus das Wort hörete, fürchtet' er sich noch mehr; und ging wieder hinein in das Richthaus, und sprach zu Jesu: "Von wannen bist du?" Aber Jesus gab ihm keine Antwort; da sprach Pilatus zu ihm: "Redest du nicht mit mir? Weisest du nicht, dass ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?" Jesus antwortete: "Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben

33-39 Evangelium

Och krigsmännen vredde samman en krona av törnen och satte den på hans huvud och klädde honom i en purpurmantel och sade: "Hell dig, Herre, store judakonung!" och slogo honom på kinden. Då gick Pilatus åter ut och sade till folket: "Se, jag vill föra honom ut till eder, att I mån förstå att jag icke finner honom skyldig till något." Och Jesus kom då ut och var klädd i törnekronan och purpurmanteln. Och Pilatus sade: "Se mannen!" Då översteprästerna och rättstjänarna sågo honom, skriade de och sade: "Korsfäst, korsfäst!" Pilatus sade till dem: "Tagen I honom och korsfäst honom, ty jag finner ingen skuld hos honom." Men judarna svarade då: "Vi hava ock en lag; för den lagen måste han dö, ty han har ju gjort sig till Guds Son." När Pilatus hörde dem tala så, fruktade han än mer och gick åter in i pretoriet och frågade Jesus: "Varifrån är du?" Men Jesus gav honom intet svar. Då sade Pilatus till honom: "Svarar du mig icke? Vet du då icke, att jag har makt att korsfästa dig och makt att giva dig lös?" Jesus svarade: "Du hade ingen makt över mig, om den icke vore dig given ifrån

Johann Sebastian Bach

Johannespassionen

herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat's gröss're Sünde." Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losliesse.

40 Korall

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn, ist uns die Freiheit kommen, dein Kerker ist der Gnadenthron, die Freistatt aller Frommen, denn gingst du nicht die Knechtschaft' ein, müsst' unsre Knechtschaft ewig sein.

41-47 Evangelium

Die Juden aber schrieen und sprachen; "Lässest du diesen los, so bist du des Kaisers Freund nicht, denn wer sich zum Könige machet, der ist wider den Kaiser." Da Pilatus das Wort hörete, führete er Jesum heraus, und setzte sich auf den Richtstuhl, an der Stätte, die da heisset: Hochpflaster, auf Ebräisch aber; Gabbatha. Es war aber der Rüsttag in Ostern, um die sechste Stunde, und er sprach zu den Juden: "Sehet, das ist euer König!" Sie schrieen aber: "Weg mit dem, kreuzige ihn!" Spricht Pilatus zu ihnen: "Soll ich euren König kreuzigen?" "Die Hohenpriester antworteten: "Wir haben keinen König denn den Kaiser." Da überantwortete er ihn, dass er gekreuziget würde. Sie nahmen aber Jesum und führeten ihn hin, und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte,

ovan. Därför har den, som överlämnat mig till dig, större synd."

Från denna stund sökte Pilatus en utväg att giva honom lös.

40 Korall

När du av bojor tynges ner, bli våra bojor lösta. Ditt fängelse en fristad ger åt dem på dig förtrösta. Ty hade du ej vetat råd, vi levde alla utan nåd.

41-47 Evangelium

Men judarna ropade och sade: "Giver du honom lös, då är du ej kejsaren vän, ty vem än som gör sig till konung, han gör uppror mot kejsaren." När Pilatus hörde de orden, lät han föra Jesus ut och satte sig på domarsätet på en plats som bar namnet Litostrotton, på hebreiska Gabbata. Det var tillredelsedagen före påsken, vid sjätte timmen. Och han sade till judarna: "Se här är eder konung!" Då skriade de: "Tag bort honom! Korsfäst honom!" Men då sade Pilatus: "Skall jag korsfästa eder konung?" Översteprästerne svarade: "Vi hava ingen konung mer än kejsaren." Då gjorde han dem till viljes och bjöd, att han skulle korsfästas. Då togo de Jesus och förde honom bort. Och han bar ett kors och kom så ut till det

Johann Sebastian Bach

Johannespassionen

die da heisset: Schädelstätt', welches heisset auf Ebräisch: Golgatha!

48 Aria (bas) och kör

Eilt, ihr angefocht'nen Seelen,
geht aus euren Marterhöhlen!
Eilt! - Wohin? - Eilt nach Golgatha!
Nehmet an des Glaubens Flügel!
Flieht! - Wohin? - Flieht zum Kreuzes
Hügel!
Eure Wohlfahrt blüht allda.

49-51 Evangelium

Allda kreuzigten sie ihn, und mit ihm zween andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne. Pilatus aber schrieb eine Ueberschrift, und setzte sie auf das Kreuz, und war geschrieben: Jesus von Nazareth, der Juden König. Diese Ueberschrift lasen viel Juden, denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache. Da sprachen die Hohenpriester der Juden zu Pilato: "Schreibe nicht: der Juden König, sondern dass er gesaget habe: Ich bin der Juden König!" Pilatus antwortete: "Was ich geschrieben habe das habe ich geschrieben."

ställe som kallas Huvudskalleplatsen och som på hebreiska heter Golgata.

48 Aria (bas) och kör

Hasten fram, I kvaltyngda själar,
I syndens bundna trälar,
fram - varthän? - till Golgata!
Skynden hit, I ångerfulle,
flyn - varthän? - till korsets kulle,
ljuvlig hugnad bjudes här.

49-51 Evangelium

Och där korsfäste de honom, och med honom två andra, en på varje sida; Jesus mellan de båda. Pilatus lät ock göra en överskrift och sätta på korset, och där stod skrivet: "Jesus från Nasaret, judarnas konung". Denna överskrift läste många judar, ty det låg nära staden, det ställe, där Jesus blev korsfäst. Och den var skriven på hebreiska, grekiska och på latin. Då sade judarnas överstepräster till Pilatus: "Skriv ej: "Judarnas konung", utan skriv att han har sagt sig vara judarnas konung." Pilatus svarade: "Vad jag haver skrivit, det haver jag skrivit."

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

52 Koral

In meines Herzens Grunde,
dein Nam' und Kreuz allein
funkelt all Zeit und Stunde,
drauf kann ich fröhlich sein.
Erschein' mir in dem Bilde
zu Trost in meiner Not,
wie du, Herr Christ, so milde,
dich hast geblut't zu Tod.

53-55 Evangelium

Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget hatten, nahmen seine Kleider und machten vier Teile, einem jeglichen Kriegesknechte sein Teil, dazu auch den Rock. Der Rock aber war ungenähet, von oben an gewürket durch und durch. Da sprachen sie, untereinander: "Lasset uns den nicht zerteilen, sondern darum losen, wess er sein soll." Auf dass erfüllet würde die Schrift, die da saget: Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und haben über meinen Rock das Los geworfen. Solches taten die Kriegesknechte. Es stund aber bei dem Kreuze Jesu seine Mutter und seiner Mutter Schwester, Maria, Cleophas Weib, und Maria Magdalena. Da nun Jesus seine Mutter sahe und den Jünger dabei stehen, den er lieb hatte, spricht er zu seiner Mutter: "Weib! siehe, das ist dein Sohn." Darnach spricht er zu dem Jünger: "Siehe, das ist deine Mutter!"

52 Koral

Djupt inne i mitt hjärta
bär jag en helig bild:
ett huvud böjt i smärta,
ditt huvud, Jesu mild!
Låt klart den bilden lysa,
då mörker täckt min stig,
och än en gång bevisa,
att du har dött för mig.

53-55 Evangelium

Då nu krigsmännen hade korsfäst Jesus, togo de hans kläder och delade dem i fyra delar, en del åt var krigsman. Också livklädnaden togo de. Men livklädnaden hade inga sömmar, ty uppfifrån och ned var den vävd i ett stycke. Då sade de till varandra: "Låt oss icke skära sönder den, utan kasta lott om vilken den skall tillhöra." Ty skriftens ord skulle fullbordas, det som säger: "De hava delat mina kläder mellan sig och hava kastat lott om min klädnad". Så gjorde nu krigsmännen. Men vid Jesu kors stodo hans moder och hans moders syster, Maria, Klopas hustru, och Maria Magdalena. När nu Jesus fick se sin moder och bredvid henne den lärjunge som han älskade, sade han till sin moder: "Moder, se din son." Och till lärjungen sade han: "Se din moder."

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

56 Koral

Er nahm alles wohl in acht
in der letzten Stunde,
seine Mutter noch bedacht
setzt ihr ein'n Vormunde.
O Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,
stirb darauf ohn' alles Leid,
und dich nicht betrübe.

57 Evangelium.

Und von Stund' an nahm sie der
Jünger zu sich. Darnach, als Jesus
wusste, dass schon alles vollbracht
war, dass die Schrift erfüllet würde,
spricht er: "Mich dürstet!" Da stund
ein Gefässe voll Essigs. Sie fülleten
aber einem Schwamm mit Essig und
legten ihn um einen Isoppen und hiel-
ten es ihm dar zum Munde. Da nun
Jesus den Essig genommen hatte,
sprach er: "Es ist vollbracht!"

58 Aria (alt)

Es ist vollbracht,
o Trost, für die gekränkten Seelen.
Die Trauernacht
lässt mich die letzte Stunde zählen.
Der Held aus Juda siegt mit Macht
und schliesst den Kampf.
Es ist vollbracht!

59 Evangelium

Und neigte das Haupt und verschied.

56 Koral

Än i sista stundens nöd
han på alla tänkte
och Johannes som ett stöd
åt sin moder skänkte.
Mänska, tag din tid i akt:
styrk och hjälp din nästa!
"Se din broder", har han sagt
och skall själv dig gästa.

57 Evangelium

Från den stunden tog lärjungen henne
till sig. Och nu då Jesus visste att
allt var fullbordat, sade han, på det
skriften skulle uppfyllas: "Jag törstar."
Där stod då ett kärl fullt av ättikvin.
De fyllde en svamp med det vinet och
satte den på en isopstängel och förde
den upp till hans mun. Och när Jesus
hade mottagit vinet, sade han: "Det är
fullbordat."

58 Aria (alt)

Det är fullbordat.
O tröst för varje plågat hjärta!
En sorgsen natt är snart
med sina kval till ända.
En härlig seger hjälten vann,
slut är hans kamp.
Det är fullbordat.

59 Evangelium

Sedan böjde han sitt huvud och gav
upp andan.

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

60 Aria (bas) med kör

Mein teurer Heiland, lass dich fragen:
da du nunmehr an's Kreuz geschlagen
und selbst gesaget: es ist vollbracht!
bin ich vom Sterben frei gemacht,
kann ich durch deine Pein und Sterben
das Himmelreich ererben?
Ist aller Welt Erlösung da?
Du kannst vor Schmerzen zwar nichts
sagen,
doch neigest du das Haupt
und sprichst still schweigend: Ja!

Koral

Jesu, der du warest tot,
lebest nun ohn' Ende
in der letzen Todesnot
nirgend mich hinwende.
als zu dir, der mich versühnt!
O mein trauter Herre!
Gieb mir nur, was du verdient,
mehr ich nicht begehre.

61 Evangelium

Und siehe da, der Vorhang im Tempel
zerriss in zwei Stück, von oben an
bis unten aus. Und die Erde erbebete,
und die Felsen zerissen, und die
Gräber taten sich auf, und stunden auf
viele Leiber der Heiligen.

62 Arioso (tenor)

Mein Herz! indem die ganze Welt
bei Jesu Leiden gleichfalls leidet,
die Sonne sich in Trauer kleidet,

60 Aria (bas) med kör

Ack käre Herre, låt mig fråga
när vid ditt kors med klen förmåga
jag söker fatta vad du gjort:
Säg, är nu öppnad himlens port?
Törs jag väl tro att du i döden
har gett mig liv;
att i din suck ur nöden
en fången värld kan andas fri?
Du kan för plågor icke tala,
dock böjer du ditt huvud stumt
till tecken på ditt ja.

Koral

Jesu, du som i din död
kan oss livet skänka,
i den sista kampens nöd
vill på dig jag tänka;
räkna din förtjänst som min
fast jag intet äger,
tryggt och stilla somna in
på mitt plågoläger.

61 Evangelium

I samma stund, se, förlåten i templet
rämnade itu allt uppifrån och ända
ner. Och klipporna rämnade och
jorden skalv; många gravar öppnade
sig, och därur gingo många avsom-
nade heliga.

62 Arioso (tenor)

Min själ, du ser hur skapelsen
i Jesu dödsstund samfällt lider,
hur solen sig i sorg bortvänder,

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

der Vorhang reisst, der Fels zerfällt,
die Erde bebt, die Gräber spalten.
weil sie den Schöpfer sehn erkalten:
was willst du deines Ortes tun?

63 Aria (sopran)

Zerfliesse, mein Herze,
in Fluten der Zähren,
dem Höchsten zu Ehren.
Erzähle der Welt
und dem Himmel die Not,
dein Jesus ist tot!

64 Evangelium

Die Juden aber, dieweil es der Rüsttag war, dass nicht die Leichname am Kreuze blieben den Sabbat über (denn desselbigen Sabbattags war sehr gross), baten sie Pilatum, dass ihre Beine gebrochen und sie abgenommen würden. Da kamen die Kriegsknechte und brachen dem ersten die Beine und dem andern, der mit ihm gekreuziget war. Als sie aber zu Jesu kamen, da sie sahen, dass er schon gestorben war, brachen sie ihm die Beine nicht; sondern der Kriegsknechte einer eröffnete seine Seite mit einem Speer, und alsobald ging Blut und Wasser heraus. Und der das gesehen hat, der hat es bezeuget, und sein Zeugnis ist wahr, und derselbige weiss, dass er die Wahrheit saget, auf dass ihr glaubet.

förlåten brast — klippan föll —
jorden skalv;
hur gravar öppnas då han sin sista suck
uppsänder —
hur måste du ej sörja då?

63 Aria (sopran)

I floder av tårar
nu smälte mitt hjärta
i djupaste smärta.
Du klage för jorden
och himlen din nöd:
din Jesus är död.

64 Evangelium

Men det var tillredelsedag och då icke judarna ville att kropparna skulle bliva kvar på korset över sabbaten (ty denna sabbatsdag var stor), bådö de Pilatus att sönderslå de korsfästas ben och borttaga kropparna. Så kommo då krigsmånnen och slogö sönder den förstes ben och sedan den andres som var korsfäst med honom. När de sedan kommo till Jesus och sågo honom redan vara död, slogö de icke sönder hans ben. Men en av krigsmånnen öppnade hans sida med ett spjut, och strax kom därifrån ut blod och vatten. Och den som sett detta, han har vittnat därom, för att ock I skolen tro; och hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning.

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

Denn solches ist geschehen, auf dass die Schrift erfüllet würde: Ihr sollet ihm kein Bein zerbrechen. Und abermals spricht eine andere Schrift: Sie werden sehen, in welchen sie gestochen haben.

65 Koräl

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
durch dein bitt'res Leiden,
dass wir, dir stets undertan,
all' Untugend meiden;
deinen Tod und sein Ursach'
furchtbarlich bedenken,
dafür, wiewohl arm und schwach,
dir Dankopfer schenken.

66 Evangelium

Darnach bat Pilatum Joseph von Arimathia, der ein Jünger Jesu war, doch heimlich aus Furcht vor den Juden, dass er möchte abnehmen den Leichnam Jesu. Und Pilatus erlaubete es. Derowegen kam er und nahm den Leichnam Jesu herab. Es kam aber auch Nicodemus, der vormals in der Nacht zu kommen war, und brachte Myrrhen und Aloen untereinander bei hundert Pfunden. Da nahmen sie den Leichnam Jesu, und bunden ihn in leinen Tücher mit Spezereien, wie die Juden pflegen zu begraben.

Så mån ock I tro. Ty allt detta skedde för att skriftens ord skulle fullbordas: "Intet ben skall sönderlös på honom". Och åter ett annat skriftens ord lyder så: "De skola se upp till honom som de hava stungit".

65 Koräl

Hjälp, o Kriste, att jag städs
upp till dig må blicka,
att jag ej för världen räds
mig som kristen skicka;
leva så, att andra se
och förstå den lära
och ge dig, min Frälsare,
dig allena ära.

66 Evangelium

Då kom till Pilatus Josef från Arimatea, som var en Jesu lärjunge — dock hemligt, av fruktan för judarna — och begärde att få taga Jesu kropp; och Pilatus tillstodde honom det. Då gick han åstad och nedtog Jesu lekamen från korset. Dit kom jämväl Nicodemus, han som första gången om natten kommit till Jesus, och bragte myrra och aloe blandade samman, väl hundra skålpund. Så togo de då Jesu kropp och svepte den i linnedukar med väluktande kryddor, såsom judarna pläga vid begravning.

Johann Sebastian Bach

Johannespationen

Es war aber an der Stätte, da er gekreuziget ward, ein Garten und im Garten ein neu Grab, in welches niemand je gelegen war. Dasselbst hin legten sie Jesum um des Rüsttags willen der Juden, dieweil das Grab nahe war.

67 Kör

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
die ich nun weiter nicht beweine,
und bringt auch mich zur Ruht'.
Das Grab, so euch bestimmt ist,
und ferner keine Not umschliesst,
macht mir den Himmel auf
und schliesst die Hölle zu.

68 Koral

Ach Herr, lass dein lieb' Engelein
am letzten End' die Seele mein
in Abrahams Schoss tragen!
Den Leib in sein'm Schlafkammerlein
gar sanft, ohn' ein'ge Qual und Pein,
ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdann vom Tod' erwecke mich,
dass meine Augen sehen dich
in aller Freud', o Gottes Sohn,
mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ,
erhöre mich, erhöre mich,
ich will dich preisen ewiglich!

Men invid det ställe där han blivit korsfäst var en örtagård, och i denna fanns en ny grav, i vilken ingen ännu blivit lagd.

Där lade de nu Jesus, då det var judarnas tillredelsedag och emedan graven låg helt nära.

67 Kör

I ro vi stilla överlåta
ditt stoft och icke mera gråta.
Så må ock vi en gång få ro.
Din grav som strålar klar och ljus
är porten till din faders hus
för alla dem som tro.

68 Koral

Sänd, Herre, dina änglar ut,
att själen må vid livets slut
av dem till himlen föras.
Och låt min trötta kropp i ro
sig vila i sitt tysta bo,
tills där din röst skall höras.
Då skall jag, klädd i helig skrud,
med mina ögon skåda Gud
och av hans nåd och härlighet
mig fröjda i all evighet.
O Jesu Krist, ack, bönhör mig.
I liv och död jag tillhör dig.

Svensk översättning Sture Bergel

Barockorkestern

VIOLIN I

Ulrika Jansson
Torbjörn Bernhardsson
Tomas Andersson
Patrik Swedrup

VIOLIN II

Annette Mannheimer
Ulrika Frankmar
Bo Söderström
Eva Jonsson

VIOLA

Mikael Sjögren
Tony Bauer

CELLO

Ulrika Edström
Johanna Sjunnesson

KONTRABAS

Mikael Karlsson
Ingalill Hillerud

FLÖJT

Cecilie Løken
Susanne Hörberg

OBOE

Frank DeBruine
Ulf Bjurehed

FAGOTT

Jens Lemke

ORGEL

Björn Gäfvert

LUTA

Sven Åberg

Radiokören

SOPRANER

Susanne Carlström
Gunilla Franklin
Karin Gylbert
Lena Hillås-Söderström
Annelie Korsfeldt
Helena Olsson
Marika Scheele
Ulla Sjöblom
Helena Ströberg

ALTAR

Ingrid Aareskjold
Helena Bjarnle
Inger Kindlund-Stark
Agneta Klingberg
Ulrika Kyhle-Hägg
Marie Olhans
Eva Wedin
Anna Zander

TENORER

Mikael Axelsson
Per Björsund
Christer Fransson
Niclas Hedman
Nils Högman
Pelle Olofson
Conny Thimander
Christian Wegmann

BASAR

Hans Aniansson
Mathias Brorson
Richard Collin
Bengt Eklund
Johan Pejler
Carl-Henric Qvarfordt
Patrik Sandin
Lage Wedin

Kommande konserter

April 2003

To 24/4 Torsdagsserien

Sveriges Radios Symfoniorkester

Ilan Volkov, dirigent

Skrjabin: Symfoni nr 3 "Le Divin Poème"

Torsdag 24 april kl 18.00

Berwaldhallen

Biljetter: 40-170:- fr 7/4

Fr 25/4 Evenemangsserien

Sveriges Radios Symfoniorkester

Ilan Volkov, dirigent

Roland Pöntinen, piano

Rachmaninov: Pianokonsert nr 4

-Paus-

Skrjabin: Symfoni nr 3 "Le Divin Poème"

Fredag 25 april kl 19.30

Berwaldhallen

Biljetter: 50-245:- fr 7/4

Direktsänds i P2

Sö 27/4 Intima serien

Andrej Gavrilov, piano

Chopin: Nocturne Dess-dur op. 27/2

Nocturne ciss-moll op. 27/1

Etyd nr 4 ciss-moll op. 10

Etyd nr 11 Ess-dur op. 10

Etyd nr 12 c-moll op.25

Ravel: Gaspard de la Nuit

-Paus-

Prokofiev: Sonat nr 8

Söndag 26 april kl 16.00

Berwaldhallen

Biljetter: 120 kr, från 7/4

Ti 29/4 Favoritserien

Sveriges Radios Symfoniorkester

Mats Rondin, dirigent

Susanne Hörberg, flöjt

Grieg: Fra Holbergs tid

de Frumerie: Pastoralsvit

Nielsen: Aladdin-svit

Tisdag 29 april kl 18.00

Berwaldhallen

Biljetter: 40-179:- fr 14/4

Maj 2003

Fr 9/5 Vårserien

Sveriges Radios Symfoniorkester

Radiokören

Eric Ericsons Kammarkör

Tobias Ringborg, dirigent

Angela Rotondo, sopran

Martina Dike, alt

Henrik Holmberg, tenor

Lars Arvidsson, bas

Schönberg: Friede auf Erden

O Olsson: Te Deum

-Paus-

Bucht: Panta Rei

Fredag 9 maj kl 19.30

Berwaldhallen

Biljetter: 50-245 kr från 22/4

Direktsänds i P2 och EBU

To 15/5 Torsdagsserien

Sveriges Radios Symfoniorkester

Manfred Honeck, dirigent

Nikolaj Znaider, violin

Tjajkovskij: Violinkonsert

Ravel: La Valse

Torsdag 15 maj kl 18.00

Berwaldhallen

Biljetter: 40-170:- fr 28/4

Fr 16/5 Evenemangsserien

Sveriges Radios Symfoniorkester

Manfred Honeck, dirigent

Nikolaj Znaider, violin

Beethoven: Symfoni nr 2

-Paus-

Tjajkovskij: Violinkonsert

Ravel: La Valse

Fredag 16 maj kl 19.30

Berwaldhallen

Biljetter: 50-245:- fr 28/4

Direktsänds i P2